

educational and research
INSTITUTE
of finance, economy and management

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Азербайджанський державний економічний університет
(м. Баку, Азербайджан)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавська політехніка (Польща)
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Опольський політехнічний університет (Польща)
Сумський державний університет (Україна)
Університет ISMA (Латвія)
Університет Північ (Хорватія)
Університет національного та світового господарства (Болгарія)

«ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ»

**Матеріали міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів**

11 червня 2020 року

**Полтава
2020**

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» заборонено

Редакційна колегія:

В.В. Гришко, д.е.н., професор;
В.П. Дубіщев, д.е.н., професор;
О.В. Коба, к.т.н., доцент;
О.В. Комеліна, д.е.н., професор;
Л.О. Птащенко, д.е.н., професор;
І.В. Черниш, д.е.н., доцент;
І.Б. Чикало-Кондрацька, д.е.н., професор;
А.Д. Глушко, к.е.н., доцент.

Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів, 11 червня 2020 р. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020 – 402 с.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти забезпечення економічного розвитку держави та її соціальної стабільності. Розкрито особливості управління соціально-економічними процесами в умовах європейської інтеграції. Досліджено проблеми фінансової стабільності національної економіки та перспективи її забезпечення.

З'ясовано перспективи соціально-економічного розвитку України у контексті євроінтеграції. Висвітлено спайний стан міжнародної економічної діяльності України.

Досліджено напрям удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб'єктів господарювання, а також особливості сучасного управління бізнес-процесами.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори

Позиції України в рейтингу Doing Business у 2014-2019

№ п. п.	Показник	Позиція України в рейтингу Doing Business					
		2014	71	2016	2017	2018	2019
1	Зручність ведення бізнесу	112	61	83	80	76	71
2	Ресстрація бізнесу	47	20	30	20	52	56
3	Отримання дозволу на будівництво	41	128	140	140	35	30
4	Підключення до системи електромереж	172	61	137	130	128	135
5	Реєстрація власності	97	37	61	63	64	63
6	Отримання кредитів	13	45	19	20	29	32
7	Захист інвесторів	128	65	88	70	81	72
8	Оподаткування	164	74	107	84	73	54
9	Міжнародна торгівля	148	63	109	115	119	78
10	Забезпечення виконання контрактів	45	146	98	81	82	57
11	Ліквідація підприємства	162	142	141	150	149	145

Скорочення фінансування будівництва з боку держави (зменшення капіталовкладень, погіршення інвестиційного клімату) є однією з головних проблем, що стримують розвиток будівельної галузі.

Для вирішення проблем фінансування будівництва в Україні необхідні наступні заходи:

- розширення проектного фінансування і можливостей самофінансування будівельними компаніями та запровадження інтегрованої схеми фінансування житлового будівництва, яка полягає в використанні проектного фінансування забудовників на першій стадії та з залученні коштів фізичних осіб на другій стадії будівництва об'єкту;
- залучення коштів населення на будівництво проектів промислового призначення та соціальної сфери шляхом випуску цінних паперів,
- детінізація капіталу компаній-збудовників.
- створення сприятливих умов кредитування будівельних компаній;
- розроблення довгострокових програм розширення можливостей фінансування будівництва як органами державної, так і регіональної влади.

Здійснення зазначених заходів сприятиме розвитку будівельної галузі, що, в свою чергу, призведе до зростання інвестиційної привабливості будівельних компаній України.

Список використаних джерел

1. Діяльність будівельних підприємств/ Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/bud.htm. (дата звернення: 3.05.2020).
2. Doing Business 2019 / International Bank for Reconstruction and Development. URL: https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2019-report_web-version.pdf. (дата звернення: 3.05.2020).

УДК 657

Свистун Л.А., к.е.н., доцент, Нечухран К.О., Шустваль Д.О., студентки,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м.Полтава, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

На сьогоднішній день, одним з найважливіших факторів покращення ефективності та результативності діяльності будь-якого підприємства є використання оборотних активів. В структурі оборотних активів важливе місце належить грошовим коштам, основна частина яких знаходяться на рахунках у банках.

Протягом останніх років значно активізувалася зовнішньоекономічна діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання. У процесі здійснення експортно-імпорتنних операцій і проведення відповідних розрахунків ефективність операцій в іноземній валюті суттєво коливається через недосконалість валютного ринку в Україні. Це зумовлює актуальність

підвищення точності та достовірності управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), які забезпечуються достовірним, своєчасним та точним відображенням в бухгалтерському обліку господарських операцій. Тому організація відповідного обліку цих операцій є актуальним для кожного суб'єкта ЗЕД.

Останніми роками у сфері врегулювання зовнішньоекономічної діяльності спрощено умови здійснення зовнішньоекономічних операцій; усунуто певну кількість адміністративних перешкод; оптимізовано частину податків та зборів, але відповідно до облікових процедур та підходів ситуація не змінилася, а навпаки ускладнилася внаслідок нестабільного економічного середовища та постійного коливання валютного курсу.

Зовнішньоекономічна діяльність, відповідно до Закону [1] представляє собою взаємовідносини між суб'єктами господарської діяльності України та резидентами інших країн, які відбуваються як на території України так і за її межами. Для відображення в обліку операцій, пов'язаних з валютою, передбачений МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» [3]. У вітчизняному законодавстві облік операцій в іноземній валюті регламентується нормами П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» [4]. Незважаючи на те, що зазначений стандарт був розроблений на основі міжнародного, все-таки між П(С)БО 21 [4] та МСБО 21 [3] залишаються значні відмінності у підходах щодо відображення в обліку та звітності суб'єктів господарювання операцій, пов'язаних з валютою.

Основною проблемою, що супроводжує впровадження МСБО та МСФЗ, залишається неузгодженість національного законодавства щодо регулювання питань операцій в іноземній валюті відповідно до положень міжнародних стандартів. В основному це стосується визначення валюти грошової одиниці, в якій складається фінансова звітність. Відповідно до ст. 5 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», суб'єкти господарювання ведуть бухгалтерський облік та складають фінансову звітність у грошовій одиниці України [2]. Зазначене зумовлює необхідність складати фінансову звітність вітчизняних підприємств, перш за все, у національній валюті, незалежно від необхідності складати її за міжнародними стандартами. Тобто при складанні звітності вітчизняні підприємства можуть не використовувати положення МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» [3] щодо переведення статей фінансової звітності в іноземну валюту, або з однієї іноземної валюти в іншу.

На відміну від П(С)БО 21 [4], в МСБО 21 [3] виокремлено три види валют: функціональну – основну валюту економічного середовища суб'єкта господарювання, іноземну – валюту, відмінну від функціональної валюти, та валюту представлення, в якій сформована фінансова звітність. Міжнародним стандартом, що врегульовує валютні питання, передбачено фактори, які підприємство має врахувати при економічному обґрунтуванні самостійного вибору функціональної валюти, що дозволяє достовірно відображати економічний вплив операцій, умов та фактів господарської діяльності (базових та додаткових).

Управлінський персонал має відноситись до процедури вибору функціональної валюти та валюти звітності зі значним ступенем серйозності, тому що цей вибір матиме істотний вплив на кінцеві показники результатів діяльності. Кожну з обраних валют підприємства повинні відобразити в обліковій політиці з обґрунтуванням свого вибору. Якщо підприємство має зарубіжні підрозділи, функціональні валюти та валюти звітності яких відрізняються, то в обліковій політиці має бути розкрито інформацію щодо валюти звітності та обґрунтовано таке рішення на основі критеріїв, передбачених у стандарті. Отже, при цьому застосовується професійне судження головного бухгалтера відносно формування облікової політики підприємства.

Відповідно до міжнародних стандартів в обліковій політиці підприємства доцільно визначити підхід щодо формування валютного курсу, що застосовується для перерахунку вартості з іноземної валюти у функціональну.

Також, в обліковій політиці повинні визначатися умови, при яких виникає необхідність подання фінансової звітності у валюті, іншій від функціональної, – тобто, валюті представлення фінансової звітності.

Отже, запровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності є важливим кроком на шляху України до євроінтеграції, що сприяє підвищенню прозорості, зрозумілості, достовірності інформації про діяльність суб'єктів господарювання та зростання довіри до інформації, наведеної у фінансовій звітності. Однак цей процес пов'язаний з низкою проблем, які потребують поступового вирішення.

Подальші дослідження будуть спрямовані на виявлення нових відмінностей МСБО та ПСБО, складання порівняльних характеристик і та все ж визначити чи необхідно Україні остаточно переходити до міжнародних стандартів обліку.

Список використаних джерел

1. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII / Верховна Рада УРСР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ): від 1 січня 2012 р. / Міністерство фінансів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010
4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 « Вплив змін валютних курсів » : Наказ міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. № 193 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

УДК 332.8:336.7

Свистун Л.А., к.е.н., доцент, **Романенко О.М.**, студентка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ЖИТОЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ: ПЕРЕДУМОВИ ТА МОЖЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ

Одним із пріоритетних напрямків вирішення проблем сучасної енергетичної політики країни у житловому секторі є підвищення його енергоефективності. Зважаючи, що на будівлі припадає близько 40% кінцевого споживання паливно-енергетичних ресурсів, підвищення енергоефективності житлового фонду є актуальним питанням сьогодення, яке потребує значних інвестицій, тому фінансування вимагає спільних зусиль з боку як держави, так і приватного сектора [3].

Вивченню проблем енергоефективності присвячено багато праць вітчизняних учених. Сучасними аспектами забезпечення енергоефективності житлового фонду займаються Фаренюк Г.Г., Агеєва Г.М., Тімченко Р.О., Шевчук О.В., Петрова Л.В.

Енергоефективність означає раціональне використання енергетичних ресурсів, досягнення економічно доцільної ефективності використання існуючих паливно-енергетичних ресурсів при поточному рівні розвитку техніки та технології та дотриманні вимог до навколишнього середовища.

Неефективне внутрішнє споживання паливно-енергетичних ресурсів створює значну залежність України від країн-експортерів і поглиблює проблему енергетичної безпеки нашої держави. Нереалізований потенціал енергозбереження в Україні – 42-48% від обсягу енергетичних ресурсів. Вагомий внесок в енергоспоживання вносить саме житловий фонд України. Житловий фонд - сукупність всіх житлових приміщень незалежно від форм власності, включаючи житлові будинки, спеціалізовані будинки, квартири, службові житлові приміщення, інші житлові приміщення в інших будівлях, придатні для проживання. [5].

Переважна частина житлового фонду в Україні побудована в радянські часи та не відповідає сучасним вимогам енергозаощадження, відповідно у цих будівлях низький рівень енергоефективності. Основною складовою низької енергетичної ефективності інженерних мереж і систем є високий рівень питомих витрат теплової енергії, гарячої та холодної води у споживачів, які проживають в багатоквартирних житлових будинках. Фізична та моральна зношеність конструкцій та внутрішніх систем житлових будівель стала головною причиною зниження якості комунальних послуг, погіршення комфортності, надійності і безпечності умов проживання.

За оцінками як вітчизняних, так і закордонних експертів, потенціал економії електроенергії в будинках і спорудах дорівнює 50 – 65%, а теплової енергії – близько